

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

**ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ
ОСВІТИ: ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ
ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ У ЗДІЙСНЕННІ
ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ**

**Збірник
матеріалів III-ї Всеукраїнської
науково-методичної конференції**

**14-16 квітня 2021 року,
м. Одеса**

У Збірнику опубліковано матеріали III-ї Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти: підвищення ефективності використання інформаційних технологій у здійсненні освітнього процесу», яка проходила 14-16 квітня 2021 року на базі Одеської національної академії харчових технологій.

Рекомендовано до друку та розповсюдження в мережі Internet Вченою радою Одеської національної академії харчових технологій від 06.04.2021, протокол № 13.

Матеріали, занесені до Збірника, друкуються за авторськими оригіналами. За достовірність інформації відповідає автор публікації.

Під загальною редакцією Заслуженого діяча науки і техніки України, Лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки, доктора технічних наук, професора Б.В. Єгорова.

Укладач Л.Д. Риженко

Редакційна колегія:

Єгоров Б.В.	ректор Одеської національної академії харчових технологій, д.т.н., професор, академік НАН України (голова редакційної колегії)
Трішин Ф.А.	проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, к.т.н., доцент (заступник голови редакційної колегії)
Дец Н.О.	директор Навчального центру організації освітнього процесу, к.т.н., доцент
Ланженко Л.О.	начальник Навчально-методичного відділу НЦООП, к.т.н., доцент
Кручек О.А.	начальник Відділу контролю якості та моніторингу діяльності, к.т.н., доцент
Корнієнко Ю.К.	начальник Відділу організації дистанційної роботи та навчання ЦІКТ, к.ф.-м.н., доцент
Мураховський В.Г.	начальник Відділу ліцензування, акредитації та сертифікації НЦООП, к.ф.-м.н., доцент
Агєєва І.М.	декан факультету менеджменту, маркетингу і логістики, к.е.н., доцент
Зімін О.В.	декан факультету низькотемпературної техніки та інженерної механіки, к.т.н., доцент
Купріна Н.М.	декан факультету економіки, бізнесу і контролю, к.е.н., доцент
Ліщенко Н.В.	декан факультету комп'ютерних систем та автоматизації, д.т.н., професор
Саркісян Г.О.	декан факультету технології вина та туристичного бізнесу, к.т.н., доцент
Соц С.М.	декан факультету технології зерна і зернового бізнесу, к.т.н., доцент
Ткач В.О.	декан факультету інноваційних технологій харчування і ресторанно-готельного бізнесу, д.е.н., професор
Шарахматова Т.Є.	декан факультету технології та товарознавства харчових продуктів і продовольчого бізнесу, к.т.н., доцент
Шестопапов С.В.	декан факультету комп'ютерної інженерії, програмування та кіберзахисту, к.т.н., доцент
Шпирко Т.В.	декан факультету нафти, газу та екології, к.т.н., доцент

СЕКЦІЯ 3

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ РІЗНИХ ФОРМ НАВЧАННЯ. ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ВИЩОЇ ОСВІТИ І НАУКИ

УДК 378.14
СУЧАСНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЇХ
ВИКОРИСТАННЯ ПІД ЧАС ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Я.В. Паламаренко,
Вінницький національний аграрний університет, м. Вінниця

Постановка проблеми. Сучасне суспільство XXI століття знаходиться на етапі зміни технологічної парадигми. Інформаційні технології, що визначили образ і сутність XX століття, поступаються місцем Smart-технологіям, які відкривають новий шлях розвитку суспільства XXI століття – Smart-економіки, Smart-освіти, Smart-суспільства. Середовище Smart-навчання – це конвергенція інформаційно-комунікаційних технологій та інфраструктури Інтернет. Необхідність розвитку інтегрованого інтелектуального освітнього середовища ґрунтується на достатньому ступені розвитку Smart-технологій та інтенсивності проникнення їх в повсякденне життя. Досліджено, що навчальний процес у Smart-середовищі об'єднує: інноваційні та традиційні технології; сучасні програмні засоби; інформаційні ресурси; взаємодію учасників освітнього процесу у відкритій моделі асинхронного індивідуального навчання; засоби комунікації.

Метою smart-освіти є найбільш ефективний процес навчання, за рахунок перенесення освітнього процесу в електронне середовище. Такий підхід дає можливість надати доступ до знань кожному бажаючому, розширити межі навчання. Навчання буде доступним всюди і завжди. Перш за все smart-освіта передбачає гнучкість (велика кількість джерел, максимальна різноманітність медіа, властивість швидко і просто налаштовуватись під рівень і потреби слухача). Така система також передбачає активний обмін досвідом та ідеями, персоніфікацію курсу, економію часу на доопрацювання (редагування вже наявного матеріалу замість створення його з нуля).

Виклад основного матеріалу. У теперішній час дистанційне навчання набуло широкого поширення у багатьох країнах світу і з кожним роком його популярність стрімко зростає. Наприклад, у США та Канаді як альтернативу традиційному навчанню створено віртуальні університети, де кожен студент може отримати освіту за основними дистанційними курсами на базі будь якого університету. В Європі створено відкриті університети дистанційної освіти, тобто група навчальних закладів, які реалізують дистанційні програми. Методики такого навчання передбачають застосування нових інформаційних технологій, які включають супутникове телебачення, ком-

п'ютерні мережі, мультимедіа тощо.

Морзе Н.В. визначає інформаційну технологію як сукупність методів, засобів і прийомів, що використовуються людьми для реалізації конкретного складного процесу шляхом поділу його на систему послідовних взаємопов'язаних процедур і операцій, які виконуються більш або менш однозначно і мають на меті досягнення високої ефективності в пошуку, накопиченні, опрацюванні, зберіганні, поданні, передаванні даних за допомогою засобів обчислювальної техніки та зв'язку, а також засобів їх раціонального поєднання з процесами опрацювання даних без використання машин [2]. Як зазначає академік Биков В.Ю., віртуальна освіта – різновид процесу здобуття, за яким ті, хто навчається, отримують навчальні результати, використовуючи засоби і технології систем віртуальної реальності. З нашої точки зору, відповідно до даного визначення, Smart-навчання – це об'єднання навчальних закладів, викладачів і студентів для спільної освітньої діяльності за допомогою Internet-технологій на базі загальних стандартів і технологій [1].

Зокрема, у Національній стратегії розвитку освіти в Україні на період до 2021 року зазначається, що інформатизація професійно-технічної освіти, формування та впровадження інформаційного освітнього середовища, розробка педагогічних програмних засобів, створення систем дистанційної освіти та забезпечення доступу до світових інформаційних ресурсів є важливою умовою її модернізації [3].

Стрімкий розвиток сприяє модернізації сучасної системи освіти. Інформатизація процесу освіти та новітні інформаційно-комунікаційні технології за умови повного їх використання та введення до освітнього процесу, докорінно змінюють перебіг життя суспільства.

Для практичної реалізації дистанційного навчання здебільшого використовують спеціалізовані інформаційні системи, які називають системами управління навчанням (learning management system, LMS). Інколи їх називають програмно-педагогічними системами. Як правило, такі інформаційні системи складаються з наборів модулів, що забезпечують повноцінне дистанційне навчання. Нині є доволі широкий спектр розроблених систем управління навчанням, які поширюють як на комерційній основі, так і вільно.

В той же час, на основі даних анкетування студентів під час дистанційного навчання у 2020 році, ми можемо проаналізувати, що більшість студентів не мають труднощів під час дистанційного навчання, а саме 29%, у 17% студентів виникають труднощі щодо комунікацій з викладачами, у 13% студентів є труднощі зі сприйняттям інформації та 11% студентів мають технічні проблеми під час дистанційного навчання.

Викладачі лекційних курсів користуються різними цифровими інструментами. Первинна комунікація здійснюється у Viber, де студенти отримують інформацію від своїх викладачів. Педагоги досить часто мають власні онлайнві дошки, зокрема padlet, або блоги, наприклад blogger – де викладають докладні вказівки щодо опрацювання тих чи інших ресурсів, та

виконання певних завдань. Для проведення відео-уроків та консультацій використовується сервіс zoom.

Дуже сподобалась можливість проводити онлайн-тестування в classtime – її оцінили викладачі різних дисциплін, адже на сайті доступна велика бібліотека вже готових тестів. Ми з приємністю дізнались про відкриття преміум-доступу до mozabook на період карантину, що дозволить продовжити користуватись можливостями, доступними раніше у аудиторії. В той же час, навіть зараз можна скористатись доволі простими інструментами, такими як Google Classroom для розміщення навчальних матеріалів та завдань, асинхронного спілкування в групах за предметами та/чи класами, а також для збору та оцінювання виконаних робіт. Сервіс zoom дозволяє організувати синхронне спілкування, фактично проведення відео-уроків.

Дослідження, що були проведені під час навчального процесу у 2020 році показали, що 84% студентів надають перевагу використанню Google Class для дистанційного навчання, 75% надають перевагу використанню ZOOM технологіям, 25% любляють використовувати YOUTUBE технології у навчанні і 62% – Google Hangouts.

Висновки з дослідження і перспективи подальших розробок. Дистанційне навчання являється способом отримання освіти із використанням комп'ютерних та сучасних інформаційних технологій, що надає студентам змогу навчатися на відстані, без відриву від роботи та виїзду за кордон. Серед інших назв дистанційного навчання використовуються і такі, як «відкрита освіта», «електронна освіта», «віртуальне навчання» тощо. Такий спосіб отримання знань передбачає комфортну та зручну для кожного студента обстановку та можливість навчатися без відриву від роботи.

Впровадження дистанційних технологій у навчальний процес спрямоване на глибше розуміння навчального матеріалу; формування таких компетенцій як: комунікативні (безпосереднє спілкування за допомогою засобів мережі), інформаційні (пошук інформації з різних джерел та можливість її критичного осмислення), самоосвіти (вміння навчатись самостійно). Окрім того, дистанційне навчання виконує й виховну функцію – сприяє формуванню провідних якостей особистості: активність, самостійність, самовдосконалення, творчість.

Розвиток дистанційного навчання буде продовжуватися і вдосконалюватися із розвитком інтернет-технологій і вдосконалення методів дистанційного навчання. У теперішній час елементи дистанційного навчання все більше застосовуються в навчальних курсах дисциплін.

Література:

1. Биков В. Ю. Моделі організаційних систем відкритої освіти. К.: Аттіка, 2009. 684 с.
2. Морзе Н.В. Інформаційні технології в навчанні: навч. посіб.: Видавнича група ВНУ, 2004. 240 с.

3. Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року: Указ Президента України від 25.06.2013 № 344/2013. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/344/2013>.

4. Паламаренко Я. В. Сучасні підходи до оцінювання рівня стратегічного розвитку підприємства. Ефективна економіка. 2020. № 5. – URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7902> (дата звернення: 28.02.2021). DOI: 10.32702/2307-2105-2020.5.80

УДК 378.147:004.77
ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ХМАРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
CANVAS В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ

В.А. Світличний,
Харківський національний університет внутрішніх справ, м. Харків

Постановка проблеми. Сучасні інформаційні технології управління освітою відкривають нові перспективи для підвищення ефективності освітнього процесу та визначаються наявністю всесвітньої мережі Інтернет, що надає широкі можливості в навчанні. Але, в результаті проведених досліджень в напрямку аналізу існуючих методик представлення результатів пошуку освітніх матеріалів в мережі Internet та в бібліотечних інформаційних системах було з'ясовано, що впровадження систем управління освітою у навчально-виховний процес потребує подальшого удосконалення.

Основна мета виступу. Проведені дослідження інформаційних технологій показує, що найбільшого розповсюдження набувають системи управління навчанням для створення дистанційних навчальних курсів. Такі системи складають умови для надання процесу навчання якості неперервності шляхом технологічної інтеграції аудиторної та позааудиторної роботи. Найбільш перспективною є хмаро орієнтована організація доступу до учбових матеріалів, тому що організовує взаємодію між викладачем і студентами в процесі навчання, може бути використана для створення традиційних дистанційних курсів та підтримки очного і заочного навчання.

Виклад основного матеріалу. На даний час у світовому інформаційному просторі існує достатня кількість таких систем, безумовними лідерами є Moodle та Canvas. Причому функціональні можливості Canvas дозволяють більш ефективно створювати та управляти навчальними курсами, проводити онлайн навчання, контрольні роботи, тестування, переглядати аналітику курсу (активність, відправлення та оцінки студентів), співпрацювати викладачу зі студентами та багато іншого.

Хмарні технології Canvas забезпечують можливість консолідувати високопродуктивні обчислювальні засоби, об'єднати різні класи пристроїв зберігання інформації і надавати ці ресурси в міру необхідності. Більшу частину навчальних і робочих місць можна обладнати комп'ютерами з невисокою

98	ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ З ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОЇ СПРАВИ А.К. Д'яконова, Л.А. Тітомир, О.М. Коротич, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	223
99	РОЛЬ ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ В ПІДГОТОВЦІ СТУДЕНТІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ Н.Й. Басюркіна, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	224
100	ВИКОРИСТАННЯ ХУДОЖНІХ ФІЛЬМІВ У ВИКЛАДАННІ ЕКОНОМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН Т.В. Свистун, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	225
101	ВИКОРИСТАННЯ СТАТИЧНИХ МЕТОДІВ ОБРОБКИ ДАНИХ В РАМКАХ ТОВАРОЗНАВЧИХ ДИСЦИПЛІН В.А. Луцькова, І.А. Мартиросян, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	227
102	ЕЛЕКТРОННІ ПІДРУЧНИКИ: ПЕРЕВАГИ І ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ Л.В. Агунова, Т.І. Нікітчина, Т.А. Манолі, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	228
103	ДОСВІД ПРОВЕДЕННЯ ДЕГУСТАЦІЙ В ДИСТАНЦІЙНОМУ РЕЖИМІ І.С. Калмикова, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	230
104	SMART-ОСВІТА ТА ОСОБЛИВОСТІ ЇЇ ВПРОВАДЖЕННЯ Т.В. Кравчук, С.Є. Саламатіна, Я.В. Кравченко, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	231
105	ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕЛЕКТ-КАРТ(MIND MAP) В ЯКОСТІ ЗАКРІПЛЕННЯ ПРОЙДЕНОГО МАТЕРІАЛУ ПРИ ДИСТАНЦІЙНОМУ НАВЧАННІ У ЗВО Д.О. Харенко, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	232
106	ПОШУКОВА РОБОТА У ГЛОБАЛЬНІЙ БАЗІ ДАНИХ ВСЕСВІТНЬОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ PATENTSCOPE ЯК ДЖЕРЕЛО ІННОВАЦІЙНОЇ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ І.С. Дружкова, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	234
107	ДИСТАНЦІЙНА РОБОТА НАУКОВОГО ГУРТКА «СМАРТ БУХГАЛТЕР» В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ К.В. Стасюкова, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	237
	СЕКЦІЯ 3	240
108	СУЧАСНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЇХ ВИКОРИСТАННЯ ПІД ЧАС ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ Я.В. Паламаренко, Вінницький національний аграрний університет, м. Вінниця	240
109	ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ХМАРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ CANVAS В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ В.А. Світличний, Харківський національний університет внутрішніх справ, м. Харків	243

ПЕРЕЛІК ЗВО УКРАЇНИ, ЩО ВЗЯЛИ УЧАСТЬ У III-й ВСЕУКРАЇНСЬКІЙ НАУКОВО-МЕТОДИЧНІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ

1. Державний університет інфраструктури та технологій, м. Київ
2. ВСП «Житомирський торговельно-економічний фаховий коледж КНТЕУ»
3. Івано-Франківський національний медичний університет
4. Одеський національний медичний університет
5. Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти», м. Київ
6. ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
7. Херсонська державна морська академія
8. Kyiv National University of Technologies and Design
9. Харківський національний університет радіоелектроніки
10. Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка
11. Львівський національний університет імені Івана Франка
12. Державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди, м. Переяслав
13. Волинський національний університет імені Лесі Українки, м. Луцьк
14. Вінницький національний аграрний університет, м. Вінниця
15. Харківський національний університет внутрішніх справ
16. Кременчуцький льотний коледж Харківського національного університету внутрішніх справ
17. Національний університет харчових технологій, м. Київ
18. Луганський державний університет внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка, м. Сєверодонецьк
19. Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
20. Донецький національний медичний університет, м. Маріуполь
21. Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького
22. Київський національний торговельно-економічний університет
23. Одеський національний політехнічний університет
24. Покровський педагогічний фаховий коледж, м. Покровськ
25. Донбаський державний педагогічний університет, м. Слов'янськ